

7 Νοεμβρίου 2018

Αφιέρωμα στον Εθνικό Ποιητή της Κύπρου Βασίλη Μιχαηλίδη, από το «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...»

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Πολυμέσα - Multimedia](#)

Το ποιητικό του έργο υπερβαίνει τα όρια της γενέτειράς του Κύπρου και είναι πραγματικά πανελλήνιο, καθώς εκφράζει τα ιδεώδη και τους πόθους της

συλλογικής ελληνικής ψυχής.

Εκδήλωση αφιερωμένη στον Εθνικό ποιητή της Κύπρου και του Ελληνισμού ευρύτερα, Βασίλη Μιχαηλίδη, πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 5 Νοεμβρίου, στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς.

Το αφιέρωμα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Επιστημόνων Πειραιώς (ΣΕΠ).

Συμμετείχαν, ο κ. Γεώργιος Πετούσης, Λογοτέχνης, Συγγραφέας και μέλος του Δ.Σ. της Ενώσεως Λογοτεχνών Λεμεσού «Βασίλης Μιχαηλίδης» και ο κ. Κωνσταντίνος Κασίνης, Ομότιμος Καθηγητής της Νεοελληνικής Φιλολογίας.

Συντόνισε ο κ. Παναγιώτης Χαρατζόπουλος, Φυσικός Msc, MEd και Πρόεδρος του Σ.Ε.Π.

Παναγιώτης Χαρατζόπουλος

Ο κ. Παναγιώτης Χαρατζόπουλος, προλογίζοντας την εκδήλωση, χαρακτήρισε τον Βασίλη Μιχαηλίδη, ως κορυφαία προσωπικότητα από την μεγάλη οικογένεια των ποιητών που ανέδειξε ο Κυπριακός Ελληνισμός, των ποιητών που λάτρεψαν και ύμνησαν την Ελλάδα, αλλά και μεταξύ των ελαχίστων που κέρδισαν τον χαρακτηρισμό «εθνικός ποιητής».

Μια προσωπικότητα που παραμένει άγνωστη εδώ στη μητροπολιτική Ελλάδα.

«Ο Βασίλης Μιχαηλίδης (1849 – 1917), παρ' όλο που η λατρεία του για την Ελλάδα φανερώνεται και μέσα στο ποιητικό του έργο, παρ' όλο που έχει χαρακτηριστεί «ο βάρδος της ρωμιοσύνης», παρ' όλο που έχει τοποθετηθεί από τους ειδικούς της λογοτεχνίας και της ποίησης, πλάι στους μεγάλους εθνικούς μας ποιητές, δεν είναι τόσο γνωστός στην Ελλάδα, όσο θ' άξιζε σε αυτήν την μεγάλη ποιητική μορφή της Κύπρου».

Γεώργιος Πετούσης

Στη συνέχεια πήρε τον λόγο ο κ. Γιώργος Πετούσης, ο οποίος σημείωσε πως ο Βασίλης Μιχαηλίδης άρχισε να γράφει και να δημοσιεύει τα πρώτα του ποιήματα στα τοπικά φύλλα και σε περιοδικά της Σμύρνης στην πανελλήνια γλώσσα της εποχής.

Διακρίνεται ένας τριπλός γλωσσικός κώδικας στα ποιήματα του. Χρήση της απλής καθαρεύουσας, χρήση της νεοελληνικής δημοτικής του 19ου αιώνα και χρήση του κυπριακού ιδιώματος της εποχής.

«Επιμένοντας στην απόλυτη κυριαρχία του ποιητή μόνο πάνω στην γλώσσα που πρωτομίλησε.

Τη μεγαλύτερη αισθητική αξία, την έχουν όσα ποιήματα του είναι γραμμένα στο κυπριακό ιδίωμα.»

Είναι ο πρώτος, μη δημοτικός ποιητής των δύο τελευταίων αιώνων, που τόλμησε

και κατόρθωσε να καταξιώσει λογοτεχνικά, το γλωσσικό ιδίωμα του νησιού του. Η περιφρονημένη γλώσσα του λαού, που εν πολλοίς δεν γραφόταν σε βιβλία, απέκτησε νέα λάμψη.

Ο Βασίλης Μιχαηλίδης παρουσιάζει όλα τα γνωρίσματα του μεγάλου ποιητή. Μετουσιώνει την σπιρτάδα του πνεύματος και τη θυμοσοφία του λαϊκού ανθρώπου σε προσωπική και πανανθρώπινη τέχνη.

Στη συνέχεια ο κ. Πετούσης παρουσίασε και ανέλυσε τα δύο «διαμάντια» του Βασίλη Μιχαηλίδη, τα ποιήματα «Ανεράδα» και «Χιώτισσα».

Για να καταλήξει:

«Ο Βασίλης Μιχαηλίδης αφού άγγιξε τις χορδές του Κυπριακού λαού, αγαπήθηκε όσο κανένας άλλος. Και με τον στιβαρό και καλά δομημένο ποιητικό του λόγο, μας κράτησε από τις αρχές του περασμένου αιώνα, συνεχιστές μιας μακραίωνης ελληνικής παράδοσης που αγαπούσε, ποθούσε και λαχταρούσε την ένωση με την μητέρα Ελλάδα.

Το ποιητικό του έργο υπερβαίνει τα όρια της γενέτειράς του Κύπρου και είναι πραγματικά πανελλήνιο, καθώς εκφράζει τα ιδεώδη και τους πόθους της συλλογικής ελληνικής ψυχής.»

Κωνσταντίνος Κασίνης

Η εισήγηση του κ. Κωνσταντίνου Κασίνη, βασίστηκε στην ανάλυση του ποιήματος «Η 9η Ιουλίου του 1821 εν Κύπρω», που θεωρείται από τους μελετητές της κυπριακής λογοτεχνίας, ως το κορυφαίο έργο του Βασίλη Μιχαηλίδη, αλλά και της διαλεκτικής ποίησης της Κύπρου.

Το οποίο, σύμφωνα με τον ομιλητή, δίνει στον δημιουργό του, τα χαρακτηριστικά του εθνικού ποιητή.

Η εσωτερική συγκυρία και τα ομόλογα εθνικά κινήματα στον ευρύτερο ελληνισμό, υπήρξαν η καίρια αφορμή για την ολοκλήρωση του ποιήματος το 1895.

Αναφορικά με την μορφολογία του ποιήματος, αυτό αποτελείται από 560 δεκαπεντασύλλαβους ιαμβικούς στίχους, οργανωμένους σε δεκάστιχες στροφές.

«Πρόκειται για ένα αφηγηματικό εθνικοπατριωτικό ποίημα. Η θεματική του έργου αναφέρεται στην εκτέλεση του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού, των Επισκόπων και πολλών προκρίτων την 9η Ιουλίου 1821, με την πρόφαση ότι υπέθαλπαν τις επαναστατικές προετοιμασίες για την εξέγερση του κυπριακού λαού, παράλληλα με την επανάσταση της μητροπολιτικής Ελλάδος.»

Στο ποίημα υπάρχουν και παρατηρήσεις γεωστρατηγικού χαρακτήρα, όπως για το πόσο κοντά στην Κύπρο είναι η Τουρκία και κατ' ακολουθία για το πόσο γρήγορα είναι δυνατή η επέμβαση των Τούρκων, αλλά και το αντίθετο.

Τα κυρίαρχα στοιχεία της ιδεολογίας του Μιχαηλίδη, σύμφωνα με τον εισηγητή, ήταν η αγάπη του για την ρωμιοσύνη και η πίστη του στην αντοχή και την διάρκεια του ελληνισμού.

Ακόμη, η περηφάνεια του για την ελληνικότητα του νησιού και η σταθερή προσήλωση του στην ιδέα της ένωσης.

Η πίστη στον Θεό και η σταθερότητα στην χριστιανική πίστη, είναι μία ακόμη ιδεολογική παράμετρος του ποιήματος. Ιδέες σπουδαίες στο ποίημα είναι ακόμη, ο ηρωισμός και η αυτοθυσία.

Τονίζοντας όμως, πως:

«Όλα αυτά είναι στοιχεία σημαντικά, αλλά το ποίημα δεν δικαιώνεται ως καλλιτέχνημα μόνον ή κυρίως από αυτά.

Γι' αυτό μεγαλύτερη σημασία έχει η σύνθεση και η καλλιτεχνική έκφραση των στοιχείων και όχι αυτά καθ' αυτά τα στοιχεία».

Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου

Την εκδήλωση μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ: